

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Székrenyesy Júlia

Cím:

Lakótelep — kétezer éves leleteken

Forrás:

Magyar Hírlap.

1970. okt. 3.

Osztályozás

Tárgy

902.6

Hely

Obuda

Idő

"1970"

Személy

Helyszám

Lakótelep — kétezer éves leleteken

Házakat bontanak — ismét eltűnik a régi Óbuda egyik házsora. Az utca másik oldalán pedig már büszkén emelkednek a kísérleti lakótelep épületei. Régi és új egymás mellett — nem messze pedig a legújabb házak tövében a még régebbi múlt tárul fel: egy kétezer éves római erődítménykapu. Az óbudai kísérleti lakótelep első nagyobb házait ugyanis az építők „különös ötlete” folyamánként a római légiós tábor területére alapozták. Már az építkezést megelőzően megkezdtek az ásásokat, amelyek most értek az utolsó fázisba. Az ásásokat végző régészcsoporthoz itt szinte elrejtve, egy modern építkezés miliójében találtak meg. Három-négy méter mélyen pedig masszív kőtömbök lapulnak, az egykori katonai tábor erődítményeinek falai.

— A katonai tábor egyik nagyon fontos útját sikerült feltárunk; két méternél szélesebb védőfalat, délebbre pedig a tábor hátsó bejáratára utaló régészeti maradványokat — mondja Nagy Tibor régész, az ásások vezetője.

Ezek a leletek, amelyek szilárd tömegükkel, monumentalitásukkal ragadják meg a mai szemlélőt, szinte mit sem változtak az idők folyamán, csupán az évezredek alatt rájuk

rakódott talajréteg süllyesztette őket néhány méterrel a mai szint alá. Tehát időben kétezer évet, a térben pedig néhány métert kell leszállnunk, hogy a légiós tábor lelete, a római korban oly fontos katonai-kereskedelmi csomópont története szemléletessé váljék.

A 13-as és 14-es számú új ház között állunk, amely alatt a kb. 6000 főnyi csapattestet befogadó tábor helyrajza szempontjából fontos leletek a felszínre kerültek. Egy 90 méter hosszú szelvényben húzódik a Trajánusz—Hadriánusz kori légiós tábor észak-déli belső útvonala, egy 8 méternél is szélesebb, mind a két oldalon kőfallal és csatornákkal szegélyezett út. A régi, I. századbeli tábort valószínűleg a II. század elején építették újjá, magasabbra és erősebbre, miután valószínűleg a Duna áradása elpusztította.

Ezt a táborot még a római császárság legválságosabb időszakában sem tudták az elleneség törzsek elfoglalni, egészen a IV. század végéig fennállt, amikor már a táboron kívüli részek rég elpusztultak.

Miután az élet végleg megszűnt a tábor körül, az évszázadok során meg a nevét is elfelejtették. A XVIII. század végétől kezdve, amikor előkerültek a mélyből a ma már jól ismert leletek, akkor assák elő

a település nevét is: ettől kezdve nevezték ismét Aquincumnak. A modern korok történeti tudata becsülte meg és konzerváltatta ezeket a követ és tömörítette múzeumba őket: az aquincumi polgárvárost, a Korvin Ottó utcai táborvárost, a Flórián tér alatti katonai fürdőt, a Nagyszombat utcai katonai amphitéátrumot, amely Közép-Európa leghatalmasabb római kori épülete, s amelynek belső játéktere nagyobb, mint a római Colosseumé.

Az egykori római településnek és katonai erődítménynek fontos és értékes része a Raktár utcai lelet.

— Itt milyen múzeum lesz? — kérdeztük meg Nagy Tibort.

— Semmilyen. A leleteket lefényképezték, leírtuk őket, s a földet nemsokára visszatejtjük rájuk.

Miért? Azért, mert az új házak építői nem egyezteték idejében a terveket a régészeti feltárásokkal, s így egy sor értékes maradványt kiásní nem lehet. Ha már a lakótelepnek nem találtak máshol helyet, mint a kétezer éves régészeti maradványok tetején — akkor a terveket legalább a régészeti feltárások eredményeitől függően és azokkal összhangban kellett volna elkészíteni.

Székrenyesy Júlia